

Store forskjeller i USAs rikeste by

San Francisco regnes som USAs rikeste by. Den er imidlertid også full av kontraster, og av de som ikke eier noen ting. I tillegg til sine mange turister.

✍ ELLEN BEATE DYVI
📷 KRISTIN AKSNES

San Francisco, som er spansk for St. Frans, ble grunnlagt i 1776 da spanske kolonister etablerte et fort ved Golden Gate, og en misjonsstasjon oppkalt etter Frans av Assisi, skriver Wikipedia.

Gullrushet i California i 1849 førte med seg stor befolkningsvekst, og gjorde den til datidens største by på USAs vestkyst.

Etter at tre fjerdedeler av byen ble ødelagt i jordskjelvet og brannen i 1906, ble San Francisco raskt gjenoppbygd, og var vert for en verdensutstilling i 1915, bare ni år senere.

Under andre verdenskrig var San Francisco utreisehavn for de tjenestemennene som skulle delta i Stillehavskrigen. Etter krigen var det flere faktorer som gjorde at San Francisco ble etablert som sentrum for liberalistisk aktivisme i USA, deriblant hippiekulturen, fredsbevegelsen, Summer of Love og kampen for homofiles rettigheter.

San Francisco er en populær turistdestinasjon, kjent for tåke, bratte bakker, variert arkitektur, og landemerker som Golden Gate Bridge, trikkene, det tidligere fengselet på Alcatraz, Chinatown og Fisherman's Wharf.

En tannlegekongress med deltakere fra hele verden byr på store kontraster. Noen land er ekstremt fattige, og med svært få tannleger til å dekke en stor befolknings behov, mens andre er ekstremt rike i sammenligning. Og mye er midt imellom. Det er alle varianter. Slik er det også i byen som huset årets FDI-kongress. Det mangler ikke på

ekstreme ulikheter og kontraster utenfor kongressalene til Moscone Center, i USAs rikeste by, San Francisco.

Høye leviekostnader, mange hjemløse

San Francisco er den nest mest folketette byen i USA, etter New York, og den fjerde største byen i California, med sine rundt 890 000 innbyggere. Ikke en veldig stor storby, med andre ord, og folk bor tett på de 121 kvadratkilometrene som utgjør byen.

Rundt ligger hele Bay Area, som inkluderer blant annet San José, som regnes som hovedstaden i Silicon Valley, og Oakland, og som regnes å ha rundt syv millioner innbyggere, inkludert San Franciscos befolkning.

San Francisco er tilholdssted, og regnes som mekka, for tech-giganter som Google, Apple, Facebook og Twitter, og etter hvert og senere nyere store selskaper som Pinterest, Uber og Slack. De nye gigantene sies å ha utløst ennå en bølge av nyrike, som bidrar til at boligprisene stiger.

Vi kommer i snakk med folk som bekrefter de høye leviekostnadene, og som sier at de har to jobber. Det må de nesten ha, hvis det skal rekke til mer enn bare husleien. Og det er ikke noe problem å skaffe seg en jobb, eller to. Bolig er langt verre. Og prisene er ikke særlig mye lavere utenfor San Francisco, i Bay Area, skal vi tro våre kilder.

Det siste tiåret er det bygget et gjennomsnitt på 80 000 nye hjem årlig. Mens det er beregnet et behov på 180 000, for å holde tritt med befolkningsveksten fram mot 2025,

ifølge The Wall Street Journal, som har hentet tallene fra statlige kilder.

Knapphet på boliger får ringvirkninger, og boligprisene har skutt i været. Gjennomsnittsleien for en toromsleilighet i San Francisco ligger på 3 700 dollar (33 000 kroner) i måneden, som er den høyeste månedslønnen i hele USA. En årsinntekt som er lavere enn 117 400 dollar i året (1 005 000 kroner), for en husholdning på fire, er ansett som lav inntekt.

– Vi ser nå en form for hjemløshet som vi aldri har sett før. Folk som har jobb, men ikke et hjem, sier Cary McClelland, forfatteren av boka «Silicon City», der han tar et dypdykk i hvordan byen har forandret seg.

I USAs rikeste by finner du store mengder avføring fra hjemløse som ikke har noe annet sted å gå – eller gjøre fra seg, meldte nyhetsbyrået Associated Press i august i år. Problemet har gjort seg gjeldende lenge, og det er innført tiltak, i form av flere offentlige toaletter og en egen patrulje, som rydder opp.

Etter myndighetenes opptelling av hjemløse i byen i år, ligger tallet på rundt 10 000, noe som er en økning på 30 prosent fra 2017.

FN-ekspert er rystet

Leilani Farha, som er FNs rapportør om tilstrekkelige boligtilbud, sammenligner forholdene i San Francisco med slummen i Mumbai, Dehli, Mexico City, Jakarta og Manila, forteller hun, etter et besøk i San Francisco i januar 2018. Opplevelsen rystet henne inn til margen, skriver Business Insider.

– Tanken på en regjering som nekter folk grunnleggende tilbud når de ikke har andre steder å gå, antyder en overlegen ondsinnethet. Besøket ledet til en rapport, der hun beskriver krisen som et brudd på menneskerettighetene.

Mange har vært raske til å legge skylden for de store kontrastene på de gigantiske teknologiselskapene, som med sine lønninger skaper de store forskjellene mellom folk, og sørger for at de uten de høye lønningene ikke har råd til et sted å bo. Selv om Farha anerkjenner den sterke kontrasten, tror hun ikke selskapene har all skylden, men snarere at de kom sent på banen i denne utviklingen. Allerede på 80-tallet kom landets nyliberale boligpolitikk, som gjorde det vanskelig å konkurrere med store private oppkjøpere av billige boliger, som folk flest hadde råd til.

Det reklameres for voksenregulering av tenner på San Franciscos busser.

